

Protokół z posiedzenia Komitetu Sterującego-Monitorującego
Rządowego Programu Polski Inkubator Rzemiosła na lata 2020-2030
z dnia 16.06.2025 r.

W dniu 16 czerwca 2025 r. odbyło się posiedzenie Komitetu Sterującego-Monitorującego (dalej „KSM”) Rządowego Programu Polski Inkubator Rzemiosła na lata 2020-2030 (dalej „PIR”). Posiedzenie miało miejsce w siedzibie Narodowego Instytutu Wolności – Centrum Społeczeństwa Obywatelskiego (dalej „NIW”).

Celem spotkania było:

- omówienie wyników dotychczasowej realizacji Rządowego Programu Polski Inkubator Rzemiosła;
- omówienie wyników ankiety oraz procesu konsultacji dotyczących projektu regulaminu konkursu czwartej edycji Rządowego Programu Polski Inkubator Rzemiosła;
- dyskusja dotycząca najważniejszych zmian w regulaminie konkursu czwartej edycji Rządowego Programu Polski Inkubator Rzemiosła;
- ustalenie harmonogramu prac nad regulaminem konkursu czwartej edycji Rządowego Programu Polski Inkubator Rzemiosła.

W posiedzeniu wzięły udział następujące osoby:

- **Marcin Jądrzyk** – Zastępca Dyrektora, Departament Małych i Średnich Przedsiębiorstw, Ministerstwo Rozwoju i Technologii, Członek KSM wyznaczony przez Przewodniczącego KSM do prowadzenia niniejszego posiedzenia
- **Agnieszka Małachowska** – Naczelnik Wydziału Rzemiosła, Departament Małych i Średnich Przedsiębiorstw, Ministerstwo Rozwoju i Technologii
- **Marta Chydrasińska** – Radca, Zespół do Spraw Wyboru Projektów, Departament Społeczeństwa Obywatelskiego, Kancelaria Prezesa Rady Ministrów
- **Violetta Gzik-Janiak** – Starszy Cechu Rzemiosł Różnych w Sochaczewie

- **Jolanta Peché** – Wicedyrektor Kujawsko-Pomorskiej Izby Rzemiosła i Przedsiębiorczości w Bydgoszczy
- **Piotr Prędoła** – Dyrektor Izby Rzemieślników i Przedsiębiorców w Kielcach
- **Norbert Pruszanowski** – Dyrektor, Zespół Funduszy Europejskich, Związek Rzemiosła Polskiego
- **Michał Braun** – Dyrektor, Narodowy Instytut Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego
- **Adela Gąsiorowska** – Zastępczyni Dyrektora, NIW-CRSO
- **Łukasz Ofiara** – Kierownik Biura Programów Tematycznych, NIW-CRSO
- **Arkadiusz Chabiera** – Główny specjalista, Biuro Programów Tematycznych NIW-CRSO

Posiedzenie otworzył **Pan Marcin Jądrzyk**, który powitał członków Komitetu oraz przedstawił porządek obrad. Następnie **p. Łukasz Ofiara** dokonał prezentacji założeń Programu, w której odniósł się do jego rezultatów, poprzez analizę założonych w nim wskaźników oraz poziomu ich wykonania.

Prezentacja obejmowała również dane dotyczące liczby przyznanych dotacji w poszczególnych edycjach konkursu.

W odpowiedzi na przedstawione informacje **p. Agnieszka Małachowska** zwróciła się z prośbą o uzupełnienie statystyk poprzez dodanie do nich pozycji dotyczących:

- liczby organizacji, które złożyły wnioski o dofinansowanie w ramach wszystkich edycji Programu;
- liczby organizacji, które otrzymały dofinansowanie wielokrotnie wraz z podaniem łącznej kwoty otrzymanej dotacji;
- liczby organizacji, które w ogóle nie składały wniosków;
- łącznej kwoty dotacji w podziale na **Zadanie 1: Wsparcie infrastrukturalne i instytucjonalne organizacji rzemieślniczych oraz Zadanie 2: Rozwój i promocja kształcenia dualnego w rzemiośle**;
- liczby dotacji przyznanych z podziałem na Zadanie 1 oraz Zadanie 2.

Podsumowując prezentację dotyczącą założeń Programu oraz ich aktualnego wykonania **p. Łukasz Ofiara** wskazał, iż w świetle danych dotyczących wykonania wskaźników można wnioskować, że Program jest dobrze realizowany i nie ma zagrożeń dla osiągnięcia któregośkolwiek z rezultatów.

Dalsza część wystąpienia **p. Łukasza Ofiary** dotyczyła omówienia wyników ankiety, której respondentami byli dotychczasowi Beneficjenci Programu. Celem ankiety było zbadanie opinii na temat funkcjonowania Programu oraz wskazanie kierunku ewentualnych modyfikacji Regulaminu.

W toku prezentacji **p. Łukasz Ofiara** zaznaczył, iż ogólny kierunek przyjęty w Regulaminie jest pozytywnie postrzegany przez Beneficjentów. Z ankiet można wyczytać, iż dostrzegają oni celowość Programu i jego pozytywny wpływ na funkcjonowanie Cechów i Izb Rzemieślniczych. Postulatami powtarzającymi się wśród respondentów było wzmocnienie wskazanych w Regulaminie działań poprzez zwiększenie puli środków finansowych i ułatwienie procesu aplikowania.

Na uwagę zasługuje powtarzający się w wielu wypowiedziach postulat wzmocnienia promocji kształcenia zawodowego w ramach ogólnopolskiego programu. Respondenci wskazują, że kształcenie zawodowe postrzegane jest jako gorszy rodzaj kształcenia. Głos ten należy odnotować, natomiast niniejszy Program stanowi jedno z narzędzi kształtujących zmianę postrzegania tego stanu rzeczy. Wobec czego można te głosy interpretować jako wzmocnienie zadań cząstkowych dotyczących promocji kształcenia dualnego.

Komentując wyniki ankiet **p. Łukasz Ofiara** zauważył, iż większość postulatów wyartykułowanych w ankiecie jest już umieszczonych w Regulaminie. Jako nowość należałoby uznać zwiększenie środków na infrastrukturę w rozumieniu remontów, modernizacji, itp. Aktualny Program, a co za tym idzie, Regulamin, nie przewiduje finansowania tego rodzaju inwestycji.

W odpowiedzi na dokonaną prezentację założeń Programu oraz wyników ankiet swoje postulaty w imieniu Związku Rzemiosła Polskiego przedstawił **p. Norbert Pruszanowski**. Zostały one przedstawione w formie pisemnej w dokumencie **pt. STANOWISKO ZWIĄZKU RZEMIOSŁA POLSKIEGO DOT. ZAKRESU WSPARCIA DLA ORGANIZACJI RZEMIOSŁA W RAMACH NOWEJ EDYCJI KONKURSOWEJ PROGRAMU „POLSKI INKUBATOR RZEMIOSŁA” W 2025 ROKU**. Dokument został przekazany wszystkim uczestnikom spotkania przed rozpoczęciem obrad.

W trakcie swojego wystąpienia **p. Norbert Pruszanowski** zwrócił uwagę na brak procedury odwoławczej od wyników konkursów dotacyjnych NIW. Podniósł również kwestię ułatwienia procedur aplikacyjnych. Zgłosił także propozycję zawierania partnerstw zagranicznych oraz możliwość współfinansowania projektów z różnych źródeł finansowania.

W uzupełnieniu do kwestii poruszonych przez p. Pruszanowskiego swój głos zabrał **p. Piotr Prędoła**.

Za istotne uznał:

- zachowanie ciągłości finansowania projektów, w tym promocję projektów realizowanych w partnerstwach oraz zachowanie ciągłości działań – dobre inicjatywy powinny być kontynuowane w kolejnym konkursie;
- stworzenie odrębnej ścieżki dla działań związanych z modernizacją infrastruktury (remonty);
- wsparcie początkujących organizacji poprzez przyznawanie dodatkowych punktów.

Odnosnie do kwestii składania odwołań od decyzji selekcyjnej p. **Łukasz Ofiara** poinformował, iż nie ma takiej formalnej możliwości. Pani **Adela Gąsiorowska** dodała, iż obecnie nie ma możliwości odwołania się od decyzji selekcyjnej w żadnym z konkursów realizowanych w oparciu o ustawę o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie oraz ustawę o Narodowym Instytucie Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego.

Ponadto, jak wskazał p. **Łukasz Ofiara**, kwestia transparentności przyznawania dotacji regulowana jest procedurą dokonywania oceny wniosków przez dwóch niezależnych ekspertów. W razie dużej rozbieżności ocen dokonywana jest dodatkowa ocena trzeciego eksperta.

Na pytanie p. **Agnieszki Małachowskiej** czy organizacja, której nie przyznano dotacji, otrzymuje informację o powodach odrzucenia jej oferty p. **Łukasz Ofiara** wskazał, że każdy wnioskodawca otrzymuje zunifikowaną kartę oceny wraz z rekomendacjami jakie obszary wymagają poprawy. Ponadto, kontrolowana jest praca ekspertów, dokonywana jest ich ocena okresowa.

W odniesieniu do następujących kwestii p. **Łukasz Ofiara zauważył, iż:**

- nie ma przeciwwskazań, jeżeli chodzi o współfinansowanie projektów z różnych źródeł,
- finansowanie remontów – przeszkodą jest zapis dotyczący środków trwałych (limit 10 tys.), w kolejnym regulaminie być może będzie możliwa zmiana dotycząca tych zapisów.

Co do premiowania ofert organizacji, które dotychczas nie otrzymały dotacji, zdaniem p. **Agnieszki Małachowskiej** ewentualną zmianę regulaminu w tym kierunku należy poprzedzić analizą przyczyn, z powodu których organizacje nie chcą składać wniosków w ramach Programu. Należy ustalić liczbę tych organizacji. Warto byłoby również, aby Związek Rzemiosła Polskiego (dalej „ZRP”) przeprowadził szkolenie wśród organizacji dotyczące przygotowywania ofert oraz aby NIW wraz z ZRP przeprowadził akcję promocyjną kolejnej edycji.

Zebrane wnioski ze spotkania konsultacyjnego oraz z wyników ankiet:

- **zwiększenie budżetu Programu:** odroczone decyzję do czasu ewaluacji;
- **zwiększenie limitu kosztów administracyjnych:** nie rekomendowane, ze względu na stosunkowo niskie dotacje (administrowanie projektem niskobudżetowym nie wymaga zwiększenia kosztów admin.);
- **uproszczenie procedur dotacyjnych:** wymagana jest dodatkowa analiza, pod kątem zasobów kadrowych NIW, uruchomienia ewentualnej nowej ścieżki dofinansowania dla projektów niskobudżetowych;
- **zwiększenie środków na działania związane z infrastrukturą:** propozycja możliwości łączenia środków z różnych źródeł na remonty i modernizacje; finansowanie remontów – przeszkodą jest zapis dotyczący środków trwałych (limit 10 tys.): do analizy – możliwość finansowania środków trwałych z dotacji PIR;
- **wprowadzenie możliwości partnerstw zagranicznych** – partner zagraniczny nie może być dofinansowany z dotacji PIR;
- **wprowadzenie wizyt studyjnych:** obecne już w Programie;
- **uelastycznienie regulaminu** – zakres działań objętych regulaminem zapewnia możliwość doboru różnych działań adekwatnych do potrzeb wnioskodawcy, możliwość dopasowania działań do specyfiki danego cechu;
- **wprowadzenie jasnych procedur odwoławczych;** aktualne ustawodawstwo nie przewiduje takiej możliwości; możliwa jest procedura skargi do sądu administracyjnego. W przyszłości planowana jest zmian przepisów;
- **oparcie oceny wniosków o dofinansowanie o kryteria jakościowe:** dotychczasowa procedura oraz konkursy oparte były o kryteria jakościowe; zalecane jest dodatkowo odpowiednie szkolenie ekspertów oceniających wnioski;
- **usprawnienie procesu oceny wniosków o dofinansowanie – w szczególności w odniesieniu do projektów niskobudżetowych do 20 tys.:** kwestia do dalszej dyskusji, czy rzeczywiście jest potrzeba grantów niskobudżetowych;
- **włączenie spółdzielni rzemieślniczych do możliwości aplikowania w ramach PIR:** na obecnym etapie realizacji Programu spółdzielnia nie jest organizacją samorządu rzemieślniczego;
- **wprowadzenie projektów rocznych:** niedostateczne zasoby kadrowe NIW do przeprocedowania konkursów w tak krótkim odstępie czasu; ponadto dyskusyjne jest, czy rzeczywiście korzystna jest tak duża rotacja w realizacji zadań;

- **dotrzeć do organizacji, które nie otrzymały dotacji do tej pory – przygotowanie zestawienia takich podmiotów, aby móc przeprowadzić taką analizę: współpraca NIW – Izby w celu zweryfikowania liczby cechów, które nie aplikowały.**

Harmonogram dalszych prac:

- projekt regulaminu – koniec sierpnia;
- kolejne spotkanie w sprawie ewentualnych zmian w regulaminie – do ustalenia.

W związku z wynikami ankiety podkreślającymi wagę dalszego wyposażania organizacji w niezbędny sprzęt techniczny **p. Agnieszka Małachowska** zaproponowała, aby przed przystąpieniem do opracowywania nowego regulaminu, przeprowadzić analizę prawną co do możliwości dokonywania przesunięć określonych w Programie limitów środków pomiędzy Zadaniem 1 i 2 na korzyść tego pierwszego. **Pan Łukasz Ofiara** potwierdził, że ewentualne przesunięcia środków rzeczywiście wymagają analizy prawnej zapisów samego Programu.

Pan Marcin Jądrzyk zamknął posiedzenie Komitetu dziękując wszystkim uczestnikom za udział w spotkaniu oraz oddane głosy w dyskusji.

Spotkanie zakończyło się o godzinie 13:46.

Marcin Jądrzyk

zastępca dyrektora

/ kwalifikowany podpis elektroniczny /

**w zastępstwie przewodniczącego
Komitetu Sterująco-Monitorującego**